

BÁO CÁO

**Phục vụ kiểm tra công tác phổ biến giáo dục pháp luật,
hòa giải ở cơ sở và nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn
tiếp cận pháp luật từ ngày 01/01/ 2023 đến ngày 31/5/2024**

(*phục vụ Đoàn Kiểm tra của UBND tỉnh
theo Quyết định số 549/QĐ-UBND ngày 13/5/2024*)

Thực hiện Quyết định số 549/QĐ-UBND ngày 13/5/2023 của Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ngãi về việc thành lập Đoàn kiểm tra công tác phổ biến giáo dục pháp luật (PBGDPL), hòa giải ở cơ sở và nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi và Kế hoạch số 41/KH-STP ngày 30/5/2024 của Sở Tư pháp về kiểm tra công tác PBGDPL, hòa giải ở cơ sở và nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2024 trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi, UBND thị xã Đức Phổ báo cáo kết quả thực hiện các nhiệm vụ trên từ ngày 01/01/2023 đến ngày 31/5/2024 như sau:

A. TÌNH HÌNH, ĐẶC ĐIỂM CỦA ĐỊA PHƯƠNG

Thị xã Đức Phổ nằm ở phía nam tỉnh Quảng Ngãi, cách trung tâm tỉnh lỵ khoảng 40km, thị xã có diện tích tự nhiên 37.276 ha, dân số khoảng hơn 150.000 người. Thị xã có 15 đơn vị hành chính cấp xã (08 phường, 07 xã), với 83 thôn, tổ dân phố. Trong những năm qua, kinh tế của thị xã tiếp tục tăng trưởng khá, cơ cấu chuyển dịch đúng định hướng; kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội được đầu tư, xây dựng từng bước hoàn thiện. Công tác phát triển đô thị đạt được nhiều kết quả tích cực, lĩnh vực văn hóa - xã hội có nhiều tiến bộ, đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân được cải thiện; quốc phòng, an ninh được tăng cường, trật tự, an toàn xã hội được giữ vững.

Công tác tuyên truyền, PBGDPL, hòa giải ở cơ sở và nhiệm vụ xây dựng xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật được các cấp, các ngành từ thị xã đến cơ sở quan tâm chỉ đạo thực hiện thường xuyên và đạt được những kết quả nhất định.

Tuy nhiên, nguồn lực (con người, kinh phí) để phục vụ triển khai thực hiện nhiệm vụ còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu nhiệm vụ được giao, đã ảnh hưởng đến công tác tuyên truyền, PBGDPL, hòa giải ở cơ sở và nhiệm vụ xây dựng xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật của địa phương.

B. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CÔNG TÁC PBGDPL, HÒA GIẢI Ở CƠ SỞ VÀ XÂY DỰNG CẤP XÃ ĐẠT CHUẨN TIẾP CẬN PHÁP LUẬT.

I. CÔNG TÁC PHỔ BIẾN, GIÁO DỤC PHÁP LUẬT

1. Kết quả thực hiện công tác PBGDPL

1.1. Ban hành văn bản hướng dẫn, chỉ đạo thực hiện công tác PBGDPL

Bám sát các quy định của Luật PBGDPL và chương trình, kế hoạch hàng năm của UBND tỉnh, Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh, UBND thị xã quan tâm chỉ đạo kịp thời, sâu sát nhiệm vụ PBGDPL tại địa phương. Hằng năm, UBND thị xã đều ban hành kế hoạch để triển khai công tác PBGDPL, hòa giải ở cơ sở và nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật trên địa bàn thị xã để làm cơ sở thực hiện.

Trên cơ sở kế hoạch đã ban hành, Hội đồng PHPBGDPL thị xã, các phòng, ban, ngành, hội đoàn thể thị xã, UBND các xã, phường xây dựng kế hoạch cụ thể triển khai thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, PBGDPL phù hợp với đặc điểm tình hình và điều kiện thực tế của cơ quan, đơn vị, địa phương; đưa công tác PBGDPL đi vào chiều sâu, thiết thực, hiệu quả, góp phần bảo đảm thực hiện quyền được thông tin về pháp luật của công dân, đồng thời nâng cao nhận thức, ý thức chấp hành pháp luật trong Nhân dân.

(có danh mục các văn bản kèm theo tại phụ lục 01)

1.2. Tham dự hội nghị triển khai văn bản luật và tổ chức phổ biến, quán triệt tại địa phương

UBND thị xã đã cử thành viên của Hội đồng phối hợp PBGDPL, cán bộ, công chức, báo cáo viên pháp luật thị xã tham dự đầy đủ các hội nghị phổ biến, tập huấn các văn bản luật do Hội đồng phối hợp PBGDPL tỉnh tổ chức, đồng thời phối hợp với Sở Tư pháp tổ chức tốt các lớp tập huấn tại địa phương.

UBND thị xã đã chỉ đạo Phòng Tư pháp - Cơ quan Thường trực Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã tham mưu tổ chức các hội nghị phổ biến pháp luật, từ ngày 01/01/2023 đến 31/5/2024 đã tổ chức 06 hội nghị triển khai, quán triệt, phổ biến các văn bản luật tại thị xã, gồm: Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở; Luật Thi đua, khen thưởng; Luật Phòng, chống bạo lực gia đình; Luật Thanh tra năm 2022; Luật Giá; Luật Đấu thầu; Luật Căn cước; Luật Lực lượng tham gia bảo vệ an ninh, trật tự ở cơ sở; Luật Quản lý, bảo vệ công trình quốc phòng và khu quân sự; tập huấn nghiệp vụ về kỹ năng rà soát, hệ thống hóa văn bản QPPL; tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật, kỹ năng, nghiệp vụ phổ biến, giáo dục pháp luật và triển khai, quán triệt Đề án “*Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022 - 2027*” cho cán bộ, công chức, viên chức là lãnh đạo các phòng, ban, ngành, đoàn thể thị xã, hiệu trưởng các trường học, các cơ quan tinh đóng trên địa bàn; đội ngũ báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật; lãnh đạo Đảng ủy, HĐND, UBND, UBMTTQ, công chức chuyên môn của UBND các xã, phường.

Phối hợp với Cục Trợ giúp pháp lý - Bộ Tư pháp tổ chức 01 hội nghị tập huấn nâng cao năng lực về trợ giúp pháp lý cho bí thư chi bộ, trưởng thôn (tổ trưởng tổ dân phố), trưởng ban công tác Mặt trận thôn (tổ dân phố) và người có uy tín trên địa bàn, với số lượng hơn 200 người.

Phối hợp với Sở Tư pháp tỉnh Quảng Ngãi tổ chức 03 hội nghị tập huấn, tuyên truyền, PBGDPL gồm: Tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật về công tác

cải cách hành chính năm 2023; tuyên truyền, phổ biến pháp luật về an toàn giao thông năm 2023; tập huấn kỹ năng tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về phòng, chống các loại tội phạm.

Các thành viên của Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã tập trung tuyên truyền pháp luật bằng nhiều hình thức phù hợp, đa dạng, với các nội dung thiết thực, phong phú phù hợp với từng đối tượng, trong đó có sử dụng kết hợp giữa tuyên truyền, PBGDPL truyền thống như tổ chức hội nghị, thông qua đài truyền thanh, pano, áp phích, xe tuyên truyền lưu động và các hình thức tuyên truyền mới qua các mạng xã hội như: Zalo, facebook, Instagram; nhiều chuyên mục mới được thiết lập mang tính hiệu quả và có sức lan tỏa như: "Đức Phổ quê tôi", "Cờ đỏ Đức Phổ", "Vì quê hương Đức Phổ bình yên", đăng tải các thông tin, PBGDPL trên Chuyên mục phổ biến, giáo dục pháp luật - Trang thông tin điện tử thị xã Đức Phổ đã góp phần đa dạng hình thức tuyên truyền, PBGDPL tại địa phương. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức và ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ và Nhân dân trên địa bàn.

1.3. Tổ chức các hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật tại cấp xã

Công tác tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật tại cấp xã được chú trọng thực hiện: Phòng Tư pháp tổ chức 02 hội nghị tập huấn, phổ biến pháp luật về biển, hải đảo và tuyên truyền các quy định về chống khai thác thủy sản bất hợp pháp, không báo cáo và không theo quy định (IUU) cho gần 200 lượt cán bộ, công chức và chủ phương tiện tàu cá, ngư dân trên địa bàn xã Phổ An và phường Phổ Quang. Bên cạnh đó, Đoàn Biên phòng Sa Huỳnh, Phổ Quang thường xuyên tổ chức tuyên truyền Luật Biên phòng Việt Nam và các văn bản quy định chi tiết, Luật Biển Việt Nam, Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển Việt Nam năm 1982, Tuyên bố về cách ứng xử của các bên ở biển Đông, tuyên truyền các quy định về đảm bảo hoạt động an toàn trên biển,... với 69 buổi tuyên truyền, 5.100 lượt người tham dự; cấp phát 1.300 tờ rơi, tờ gấp các loại.

Các thành viên của Hội đồng phối hợp PBGDPL cũng tăng cường đẩy mạnh tuyên truyền pháp luật về cơ sở thông qua các hình thức phù hợp, trong đó, tập trung vào các lĩnh vực được nhiều người dân quan tâm như: tuyên truyền chủ trương, chính sách về dự án cao tốc Bắc - Nam phía Đông, dự án thành phần Quảng Ngãi - Hoài Nhơn (qua địa bàn thị xã Đức Phổ) nhằm thông tin rộng rãi để người dân đồng thuận chấp hành nhận tiền bồi thường, bàn giao mặt bằng cho Nhà nước đầu tư xây dựng dự án theo đúng tiến độ; tuyên truyền pháp luật về: đất đai; môi trường; trật tự an toàn giao thông; nghĩa vụ quân sự; xử phạt vi phạm hành chính; pháp luật về hôn nhân gia đình; phòng, chống bạo lực gia đình; dân sự; thực hiện dân chủ ở cơ sở; khiếu nại, tố cáo, ...

1.4. Thực hiện những hình thức, mô hình thông tin, PBGDPL có hiệu quả tại địa phương

Các mô hình PBGDPL được các thành viên của Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã quan tâm chỉ đạo và hướng dẫn các xã, phường xây dựng, thực hiện như như Mô hình Câu lạc bộ "*Thanh niên với pháp luật về an toàn giao*

thông"; Mô hình "Câu lạc bộ Nông dân với pháp luật"; Mô hình "Câu lạc bộ Phụ nữ với pháp luật"; Mô hình "Tuyên truyền pháp luật qua hệ thống loa truyền thanh và trang thông tin điện tử xã, phường" Định kỳ hàng tháng, quý đều tổ chức sinh hoạt và thu hút được nhiều người dân tham gia; các mô hình tuyên truyền pháp luật trên các phương tiện thông tin đại chúng và mạng xã hội như "Cờ đỏ Đức Phổ", "Vì quê hương Đức Phổ bình yên", "Đức Phổ quê tôi", ... cũng đã góp phần tuyên truyền pháp luật đến người dân.

1.5. Triển khai thực hiện Ngày Pháp luật nước CHXHCNVN (09/11)

Để hưởng ứng Ngày Pháp luật Việt Nam (viết tắt là Ngày Pháp luật), UBND thị xã ban hành Kế hoạch số 1898/KH-UBND ngày 22/6/2023 về việc tổ chức thực hiện Ngày Pháp luật nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam năm 2023 trên địa bàn thị xã Đức Phổ. Các cơ quan, đơn vị, địa phương đã tích cực hưởng ứng Ngày pháp luật (đặc biệt là trong 02 tháng cao điểm tháng 10 và tháng 11/2023) bằng cách tuyên truyền, phổ biến các quy định của pháp luật trên các phương tiện thông tin đại chúng, mạng viễn thông, mạng xã hội; tích cực tham gia hưởng ứng Cuộc thi trực tuyến "Tìm hiểu pháp luật về phòng chống tội phạm và vi phạm pháp luật" 02 đợt và Cuộc thi viết "Tìm hiểu pháp luật về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực" thu hút được hàng ngàn người tham gia. Trung tâm Truyền thông - Văn hóa - Thể thao thị xã và hệ thống truyền thanh cơ sở cũng dành nhiều thời lượng để tuyên truyền về mục đích, ý nghĩa của Ngày Pháp luật. Bên cạnh đó, còn tuyên truyền cổ động trực quan như áp phích, panô, băng rôn, khẩu hiệu, cờ, phướn, các bảng điện tử tại các cơ quan, đơn vị, địa phương, trên các tuyến đường chính, khu dân cư thôn, tổ dân phố.

1.6. Triển khai thực hiện, hưởng ứng cuộc thi trực tuyến "Tìm hiểu pháp luật về phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật", cuộc thi viết "Tìm hiểu pháp luật về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực" trên địa bàn tỉnh và các cuộc thi tìm hiểu pháp luật do tỉnh và Bộ Tư pháp phát động

Để phát động, hưởng ứng các Cuộc thi trực tuyến và Cuộc thi viết do Hội đồng PHPBGDPL tỉnh tổ chức, UBND thị xã đã ban hành Công văn số 1873/UBND-TP ngày 20/6/2023 về tích cực vận động tham gia hưởng ứng Cuộc thi trực tuyến "Tìm hiểu pháp luật về phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật" trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi; Công văn số 2476/UBND-TP ngày 16/8/2023 về tiếp tục phát động, hưởng ứng tham gia Đợt 2 Cuộc thi trực tuyến "Tìm hiểu pháp luật về phòng, chống tội phạm và vi phạm pháp luật" và Công văn số 2309/UBND-TP ngày 31/7/2023 về hưởng ứng tham gia Cuộc thi viết "Tìm hiểu pháp luật về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực" để phát động đến cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và Nhân dân tham gia. Kết quả trên địa bàn thị xã Đức Phổ 4.450 lượt dự thi trực tuyến và 1.599 bài viết.

Năm 2024, thực hiện Kế hoạch của UBND tỉnh, UBND thị xã đã ban hành Kế hoạch 48/KH-UBND ngày 07/3/2024 về việc triển khai hưởng ứng tham gia Cuộc thi trực tuyến "Tìm hiểu pháp luật về định danh điện tử và dịch vụ công trực tuyến" do UBND tỉnh Quảng Ngãi tổ chức; Công văn số 1144/UBND-TP ngày 25/4/2024 về việc hưởng ứng cuộc thi trực tuyến "Tìm hiểu pháp luật về định danh

điện tử và dịch vụ công trực tuyến" để chỉ đạo, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị và Nhân dân tham gia hưởng Cuộc thi.

1.7. Xây dựng, quản lý, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật trên địa bàn

Đội ngũ báo cáo viên pháp luật thị xã thường xuyên được củng cố, kiện toàn, hiện nay đội ngũ báo cáo viên pháp luật của thị xã có 36 người, được công nhận tại Quyết định số 2301/QĐ-UBND ngày 15/7/2021. Đội ngũ tuyên truyền viên pháp luật ở các xã, phường cũng được các địa phương quan tâm, củng cố, kiện toàn, cơ bản đáp ứng được công tác tuyên truyền, PBGDPL tại địa phương; đội ngũ tuyên truyền viên pháp luật ở các xã, phường hiện nay có 170 người.

Hầu hết, báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật có kỹ năng tuyên truyền và có kiến thức pháp luật phù hợp để thực hiện nhiệm vụ; thường xuyên được bồi dưỡng, tập huấn nghiệp vụ để nâng cao kỹ năng, nghiệp vụ trong công tác tuyên truyền, PBGDPL.

1.8. Việc thực hiện Luật Tiếp cận thông tin; Ban hành Quy chế thực hiện dân chủ ở xã, phường theo quy định của Luật thực hiện dân chủ ở cơ sở

UBND thị xã tổ chức triển khai thực hiện nghiêm túc các quy định của Luật Tiếp cận thông tin và đã ban hành Quy chế cung cấp thông tin cho công dân của UBND thị xã Đức Phổ (*Quyết định số 2693/QĐ-UBND, ngày 22/7/2022*), giao cho Văn phòng HĐND và UBND thị xã làm đầu mối tiếp nhận yêu cầu cung cấp thông tin và trả kết quả cung cấp thông tin theo yêu cầu của công dân; thường xuyên cập nhật và công khai Danh mục thông tin được công khai và công khai thông tin tại Chuyên mục về tiếp cận thông tin trên Trang thông tin điện tử thị xã Đức Phổ; niêm yết thông tin tại Trụ sở UBND thị xã Đức Phổ.

UBND thị xã đã ban hành các văn bản liên quan đến thi hành Luật Tiếp cận thông tin để triển khai thực hiện trên địa bàn (*Danh mục văn bản tại Phụ lục I*).

Thực hiện Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022, trên cơ sở kế hoạch của UBND tỉnh, UBND thị xã đã ban hành Kế hoạch số 2819/KH-UBND ngày 19/9/2023 của UBND thị xã về triển khai thi hành Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở. Phòng Tư pháp đã ban hành Công văn số 31/TP ngày 09/5/2023 về việc triển khai thực hiện Công văn số 544/STP-XDKT&TDTHPL ngày 28/4/2023 của Sở Tư pháp về thông báo nội dung giao UBND cấp xã quy định chi tiết Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022. Trên cơ sở đó, UBND các xã, phường căn cứ theo quy định tại điểm c khoản 2 Điều 35 Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở để ban hành văn bản quy phạm pháp luật theo đúng nhiệm vụ được giao. Đến cuối năm 2023, 15/15 UBND xã, phường đều đã ban hành Quy chế thực hiện dân chủ ở cơ sở.

Năm 2024, UBND thị xã đã ban hành Kế hoạch số 58/KH-UBND ngày 15/3/2024 về thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở và công tác dân vận chính quyền năm 2024 để triển khai thực hiện trên địa bàn.

1.9. Báo cáo kết quả công tác PBGDPL định kỳ

UBND thị xã theo định kỳ và theo yêu cầu của cấp có thẩm quyền đã báo cáo đầy đủ, kịp thời và chất lượng kết quả thực hiện công tác PBGDPL tại địa phương.

2. Hoạt động, nhiệm vụ của Hội đồng phối hợp PBGDPL

Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã được thành lập và được kiện toàn tại Quyết định 12328/QĐ-UBND ngày 20/9/2021 với 31 thành viên, Hội đồng hoạt động trên cơ sở quy định của Luật PBGDPL, Quyết định số 21/2021/QĐ-TTg ngày 21/6/2021 của Thủ tướng Chính phủ và Quy chế hoạt động của Hội đồng, đến ngày 31/5/2024 Hội đồng tiếp tục được kiện toàn tại Quyết định số 1825/QĐ-UBND với 32 thành viên do Chủ tịch UBND thị xã làm Chủ tịch Hội đồng, Trưởng phòng Tư pháp và Phó Chủ tịch UBMTTQ Việt Nam thị xã làm Phó Chủ tịch Hội đồng. Sau khi kiện toàn, Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã đã ban hành Quy chế hoạt động và thành lập Tổ Thư ký giúp việc cho Hội đồng gồm 03 thành viên.

Các thành viên của Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã tích cực phối hợp và tham mưu cho UBND thị xã, Chủ tịch UBND thị xã chỉ đạo thực hiện tốt nhiệm vụ PBGDPL tại địa phương, thành viên Hội đồng tích cực tham gia góp ý vào kế hoạch thực hiện nhiệm vụ PBGDPL hàng năm, các văn bản liên quan đến PBGDPL của UBND thị xã, của Hội đồng phối hợp PBGDPL thị xã, thực hiện chỉ đạo nhiệm vụ PBGDPL theo ngành, lĩnh vực, địa bàn được phân công và các nhiệm vụ khác theo yêu cầu và quy định của pháp luật.

3. Thực hiện thống kê về công tác PBGDPL

UBND thị xã chỉ đạo Phòng Tư pháp thực hiện tốt công tác thống kê công tác PBGDPL theo đúng quy định của Thông tư 03/2019/TT-BTP ngày 20/3/2019 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp, các báo cáo thống kê đảm bảo chính xác, kịp thời, đầy đủ theo quy định.

4. Bố trí kinh phí cho công tác PBGDPL

Hàng năm, UBND thị xã phân bổ kinh phí từ 140 đến 175 triệu đồng để phục vụ cho hoạt động PBGDPL và giao Phòng Tư pháp trực tiếp quản lý. Với mức phân bổ trên cơ bản đáp ứng được nhiệm vụ PBGDPL tại thị xã.

II. CÔNG TÁC HÒA GIẢI Ở CƠ SỞ

1. Ban hành văn bản chỉ đạo, triển khai thực hiện công tác hòa giải ở cơ sở

Hàng năm, UBND thị xã đều ban hành kế hoạch triển khai thực hiện nhiệm vụ hòa giải ở cơ sở để làm căn cứ thực hiện (*ban hành chung với kế hoạch thực hiện công tác PBGDPL và nhiệm vụ xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật*).

Từ ngày 01/01/2023 đến ngày 31/5/2024, UBND thị xã và Phòng Tư pháp đã ban hành 18 văn bản để thực hiện các nội dung liên quan đến công tác hòa giải ở cơ sở (*có Phụ lục 2 kèm theo*).

2. Tổ chức tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ hòa giải và bồi dưỡng kiến thức pháp luật cho tập huấn viên, hòa giải viên cơ sở

Năm 2023 và 05 tháng đầu năm 2024, Phòng Tư pháp đã tổ chức 10 hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật và kỹ năng, nghiệp vụ về hòa giải ở cơ sở cho gần 800 lượt cán bộ, công chức và đội ngũ hòa giải viên của 10 xã, phường: Phở Thuận, Phở Thạnh, Phở Phong, Phở Nhơn, Phở Ninh, Phở Vinh, Phở Châu, Phở Khánh, Phở Cường, Phở Minh cấp phát gần 1000 tập tài liệu.

Trong 6 tháng cuối năm 2024, Phòng Tư pháp sẽ tổ chức tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật và kỹ năng, nghiệp vụ về hòa giải ở cơ sở cho 05 địa phương còn lại, gồm: Phở Hòa, Phở Văn, Nguyễn Nghiêm, Phở An, Phở Quang.

Ngoài ra, năm 2023 cử 04 tập huấn viên thị xã tham dự hội nghị tập huấn về hoạt động hòa giải có nhạy cảm giới trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi do Bộ Tư pháp tổ chức.

3. Củng cố kiện toàn đội ngũ cán bộ, công chức thực hiện nhiệm vụ quản lý công tác hòa giải ở cơ sở, kết quả thực hiện nhiệm vụ hòa giải

Thực hiện Luật Hòa giải ở cơ sở, Nghị định số 15/2014/NĐ-CP ngày 27/02/2014 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở, Nghị quyết liên tịch số 01/2014/NQLT/CP-UBTUMTTQVN ngày 18/11/2014 giữa Chính phủ và Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam hướng dẫn phối hợp thực hiện một số quy định của pháp luật về hòa giải ở cơ sở, UBND thị xã thường xuyên chỉ đạo UBND xã, phường phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cùng cấp thực hiện công tác quản lý nhà nước về hòa giải ở cơ sở và phối hợp thực hiện một số quy định về hòa giải ở cơ sở như: rà soát, đánh giá về tổ chức hoạt động của tổ hòa giải; kiện toàn tổ hòa giải, bầu hòa giải viên, bầu tổ trưởng tổ hòa giải...

Năm 2023 trên địa bàn thị xã có 83 Tổ hòa giải/83 thôn, tổ dân phố; tổng số hòa giải viên là 755 người (nam: 611 người, nữ: 144 người). Trong đó, có 17 người có trình độ chuyên môn luật, đạt tỷ lệ 2%. Mỗi tổ hòa giải đều có từ 5 -15 hòa giải viên và có ít nhất 01 hòa giải viên là nữ, thành phần của tổ hòa giải bao gồm: Trưởng thôn, Trưởng Ban công tác mặt trận thôn, đại diện các chi hội: Phụ nữ, Nông dân, Cựu chiến binh, Đoàn thanh niên, Công an viên, người có uy tín,... Hòa giải viên hầu hết là người có uy tín, phẩm chất đạo đức tốt, gương mẫu, có khả năng vận động, thuyết phục người dân chấp hành pháp luật, có tinh thần trách nhiệm, nhiệt tình tham gia công tác hòa giải ở cơ sở, được bầu, chọn, công khai, dân chủ, trong cộng đồng và có quyết định công nhận của UBND các xã, phường.

Đến năm 2024, đội ngũ hòa giải viên tiếp tục được củng cố, kiện toàn, hiện nay có 754 hòa giải viên/83 tổ hòa giải, trong đó: 611 nam, 143 nữ (giảm 1 nữ).

Trong năm 2023, các tổ hòa giải ở cơ sở đã tiếp nhận 112 vụ tranh chấp, mâu thuẫn chủ yếu là liên quan lĩnh vực đất đai, hôn nhân gia đình ...; đã tổ chức hòa giải 109 vụ (trong đó, hoà giải thành 87/109 vụ, đạt tỷ lệ 80%; 22 vụ hoà giải không thành, đã hướng dẫn các bên gửi đơn đến cơ quan có thẩm quyền giải quyết), còn 03 vụ đang tiến hành xác minh để hoà giải theo quy định của pháp luật; 100% các vụ việc hòa giải thành được các bên tự nguyện thực hiện.

Từ ngày 01/01 đến 31/5/2024, các tổ hòa giải ở cơ sở đã tiếp nhận 71 vụ việc (68 vụ việc mới và 03 việc năm trước chuyển sang), đã tổ chức hòa giải 66 vụ việc (trong đó, hòa giải thành là 47 vụ việc, đạt tỷ lệ 71,2%; hòa giải không thành 19 vụ việc) các vụ việc hòa giải không thành đã hướng dẫn các bên gửi đơn đến cấp có thẩm quyền giải quyết; 05 vụ việc đang giải quyết.

Việc ghi sổ theo dõi các vụ việc hòa giải được thực hiện đầy đủ, nghiêm túc, công tác thống kê được thực hiện theo định kỳ đảm bảo chính xác, kịp thời.

4. Công tác phối hợp thực hiện các chương trình phối về hòa giải của Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam các cấp

Thực hiện quy định của Nghị quyết liên tịch số 01/2014/NQLT/CP UBTTUMTTQVN ngày 18/11/2014 về hướng dẫn phối hợp thực hiện một số quy định của pháp luật về hòa giải ở cơ sở và hướng dẫn của Sở Tư pháp, Phòng Tư pháp phối hợp với Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam thị xã xây dựng và ký kết Chương trình phối hợp về thực hiện công tác PBGDPL, hòa giải ở cơ sở và xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật giai đoạn 2018-2022 (*Chương trình số 02/CTPH-TP-UBMTTQVN ngày 13/7/2018*). Sau khi ký kết, Phòng Tư pháp và Ban thường trực UBMTTQVN thị xã đã phối hợp chỉ đạo thực tốt công tác hòa giải ở cơ sở. Hiện nay, đang xây dựng kế hoạch triển khai chương trình phối hợp cho giai đoạn mới.

UBND xã, phường và Ủy ban Mặt trận Tổ quốc cùng cấp thường xuyên phối hợp với đẩy mạnh công tác tuyên truyền pháp luật về hòa giải ở cơ sở, kiện toàn và nâng cao chất lượng các tổ hòa giải, hoạt động của hòa giải viên. Qua đó, thực hiện tốt pháp luật về hòa giải ở cơ sở.

5. Kinh phí cho công tác hòa giải ở cơ sở và đảm bảo nội dung và mức chi theo quy định hiện hành

Thực hiện Quyết định số 18/2015/QĐ-UBND ngày 13/5/2015 của UBND tỉnh quy định một số mức chi cho công tác hòa giải ở cơ sở trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi; năm 2023, UBND các xã, phường đều phân bổ kinh phí chi cho công tác hòa giải ở cơ sở, trong đó chủ yếu chi hỗ trợ cho các tổ hòa giải hàng tháng và chi thù lao cho các hòa giải viên (chi hỗ trợ cho các tổ hòa giải hàng tháng: 100.000đ/tổ hòa giải/tháng; chi thù lao cho các hòa giải viên: 200.000đ/vụ việc hòa giải). Tổng kinh phí các địa phương bố trí cho công tác hòa giải ở cơ sở năm 2023 là: 75.900.000 đồng.

Năm 2024, thực hiện Nghị quyết số 31/2023/NQ-HĐND ngày 08/12/2023 của tỉnh Quảng Ngãi về ban hành quy định mức chi thực hiện công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, chuẩn tiếp cận pháp luật và hòa giải ở cơ sở trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi, UBND thị xã đã ban hành Công văn số 1362/UBND-TP ngày 16/5/2024 chỉ đạo các địa phương thực hiện bố trí kinh phí và đảm bảo mức chi mới theo quy định. Thực hiện quy định và chỉ đạo của cấp trên, UBND các xã, phường đã cân đối và bố trí kinh phí cho công tác hòa giải ở cơ sở theo đúng quy định.

6. Mô hình, cách làm hay, hiệu quả được áp dụng trong tổ chức, hoạt động hòa giải ở cơ sở

Hiện nay, trên địa bàn thị xã có 02 mô hình hòa giải ở cơ sở hoạt động hiệu quả, đó là Mô hình “*Tổ hòa giải ở cơ sở kiểu mẫu*” thôn An Thạch, xã Phổ An và Mô hình “*Tổ hòa giải điểm*” ở thôn An Định, xã Phổ Thuận, đã được Chủ tịch UBND thị xã tặng giấy khen và UBND thị xã có văn bản khuyến khích nhân rộng trên toàn địa bàn thị xã. Ngoài ra, còn một số mô hình khác ở các xã, phường đang hoạt động và đạt được nhiều kết quả tích cực.

7. Công tác kiểm tra, sơ kết, tổng kết, khen thưởng về công tác hòa giải ở cơ sở

Hàng năm, UBND thị xã đều thành lập Đoàn kiểm tra về công tác hòa giải ở các xã, phường. Năm 2023, đã thực hiện việc kiểm tra tại UBND các xã, phường: Phổ Văn, Phổ Phong và Phổ Cường; năm 2024 sẽ tổ chức kiểm tra UBND các xã, phường: Phổ Vinh, Phổ Quang và Phổ Nhơn trong quý 3/2024.

III. CÔNG TÁC XÂY DỰNG XÃ, PHƯỜNG ĐẠT CHUẨN TIẾP CẬN PHÁP LUẬT

1. Công tác triển khai thực hiện

Thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg ngày 22/7/2021 của Thủ tướng Chính phủ về quy định xã, phường, thị trấn (*viết tắt là Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg*) đạt chuẩn tiếp cận pháp luật và văn bản hướng dẫn thi hành, UBND thị xã đã ban hành Kế hoạch số 2436/KH-UBND ngày 27/10/2021 về triển khai thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg trên địa bàn thị xã Đức Phổ. Đồng thời, tổ chức Hội nghị tập huấn, quán triệt Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và Thông tư số 09/2021/TT-BTP ngày 15/11/2021 của Bộ trưởng Bộ Tư pháp hướng dẫn thi hành Quyết định 25/2021/QĐ-TTg cho thành viên Hội đồng đánh giá tiếp cận pháp luật thị xã; đại diện lãnh đạo UBND, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Trưởng Công an, công chức Tư pháp - Hộ tịch, công chức Văn phòng - Thống kê UBND các xã, phường. Bên cạnh đó, hàng năm UBND thị xã đều ban hành kế hoạch triển khai thực hiện.

(có danh mục văn bản kèm theo tại phụ lục 3).

2. Thành lập, kiện toàn Hội đồng đánh giá chuẩn tiếp cận pháp luật

Thực hiện các quy định Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và hướng dẫn Thông tư số 09/2021/TT-BTP của Bộ trưởng Bộ Tư pháp, UBND thị xã đã thành lập Hội đồng đánh giá chuẩn tiếp cận pháp luật thị xã tại Quyết định số 3649/QĐ-UBND ngày 04/11/2022 và được kiện toàn tại Quyết định số 1816/QĐ-UBND ngày 31/5/2024 với 13 thành viên do Chủ tịch UBND làm chủ tịch Hội đồng. Hội đồng đã xây dựng quy chế hoạt động và phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên Hội đồng.

3. Đánh giá, công nhận cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật

Định kỳ hàng năm, UBND thị xã đều ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn, đôn đốc UBND các xã, phường thực hiện quy trình đánh giá, đề nghị công nhận

xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật theo Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và Thông tư số 09/2021/TT-BTP của Bộ trưởng Bộ Tư pháp. Trên cơ sở hồ sơ đánh giá, tự chấm điểm các tiêu chí, chỉ tiêu về chuẩn tiếp cận pháp luật của UBND các xã, phường, Phòng Tư pháp rà soát, tổng hợp, thẩm định hồ sơ tham mưu Hội đồng đánh giá chuẩn tiếp cận pháp luật thị xã tổ chức họp, đánh giá kết quả về thực hiện nhiệm vụ tiếp cận pháp luật của từng xã, phường. Qua đó, hoàn chỉnh hồ sơ và tham mưu trình Chủ tịch UBND thị xã ban hành quyết định công nhận xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

Kết quả đánh giá:

- Năm 2022, có 15/15 xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.
- Năm 2023, có 14/15 xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật (phường Phố Quang chưa đạt chuẩn tiếp cận pháp luật - vì có cán bộ là người đứng đầu chính quyền bị xử lý kỷ luật hành chính do vi phạm pháp luật trong thi hành công vụ).

4. Tổng hợp, báo cáo kết quả đánh giá công nhận cấp xã đạt và chưa đạt chuẩn tiếp cận pháp luật

UBND thị xã thực hiện nghiêm túc, đầy đủ, kịp thời chế độ thông tin báo cáo kết quả thực hiện nhiệm vụ đánh giá, công nhận xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật tại địa phương về UBND tỉnh và Sở Tư pháp theo đúng thời gian quy định trước ngày 15 tháng 02 của năm liền kề sau năm đánh giá (*có danh mục báo cáo kèm theo tại phụ lục 3*).

C. HẠN CHẾ, KHÓ KHĂN, VƯỚNG MẮC VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Công tác PBGDPL

- Một số cơ quan, đơn vị, địa phương chưa chủ động, bám sát văn bản chỉ đạo của cấp trên để xây dựng kế hoạch triển khai thực hiện công tác tuyên truyền, PBGDPL tại cơ quan, đơn vị, địa phương. Chất lượng, hiệu quả công tác tuyên truyền, PBGDPL tuy có chuyển biến tích cực nhưng chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu, nhiệm vụ đề ra. Một số địa phương còn thiếu linh hoạt trong lựa chọn hình thức, biện pháp phù hợp với trình độ của người được tuyên truyền pháp luật và chưa thật sự quan tâm, đầu tư đúng mức cho công tác này.

- Hoạt động của thành viên Hội đồng PBGDPL thị xã có lúc, có nơi chưa sâu sát; một số cơ quan, thành viên của Hội đồng PBGDPL thị xã thiếu quan hệ phối hợp, ít trao đổi thông tin, gửi báo cáo chậm hoặc không báo cáo tình hình hoạt động làm ảnh hưởng đến công tác tổng hợp báo cáo chung.

- Kỹ năng truyền đạt của một số báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật có lúc còn hạn chế dẫn đến chất lượng, hiệu quả tuyên truyền chưa cao.

- Kinh phí, cơ sở vật chất dành cho công tác PBGDPL, hòa giải ở cơ sở, chuẩn tiếp cận pháp luật ở một số xã, phường còn hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu.

*** Nguyên nhân**

- Một số cấp ủy đảng, chính quyền địa phương chưa quán triệt đầy đủ Kết luận số 80-KL/TW ngày 20/6/2020 của Ban Bí thư về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số

32-CT/TW của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong công tác PBGDPL, nâng cao ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, Nhân dân và Luật PBGDPL năm 2012.

- Một số thành viên của Hội đồng PBGDPL thị xã chưa thực hiện tốt công tác phối hợp, ít trao đổi thông tin, gửi báo cáo chậm hoặc không báo cáo tình hình hoạt động làm ảnh hưởng đến công tác tổng hợp báo cáo chung.

- Kỹ năng truyền đạt của các báo cáo viên, tuyên truyền viên pháp luật còn hạn chế dẫn đến chất lượng, hiệu quả tuyên truyền chưa cao. Hình thức tuyên truyền, PBGDPL chưa đa dạng, hấp dẫn, chưa thu hút nhiều người tham gia.

2. Công tác hòa giải ở cơ sở

- Chưa huy động được nhiều cán bộ, công chức đã nghỉ hưu tham gia công tác hòa giải viên ở cơ sở, nhất là cán bộ đã từng công tác trong các ngành bảo vệ pháp luật như: công an, tòa án, viện kiểm sát.

- Đội ngũ hòa giải viên tuy được kiện toàn đảm bảo về số lượng, chất lượng từng bước được nâng lên nhưng trình độ năng lực, nghiệp vụ, kỹ năng của đội ngũ hòa giải viên vẫn còn những mặt hạn chế nhất định. Trong quá trình hòa giải, một số hòa giải viên còn ngại va chạm, thiếu nhiệt tình trong hoạt động hòa giải nên chưa kịp thời giải quyết các vụ việc phát sinh trên địa bàn dân cư. Hoạt động hòa giải chưa thực sự đồng đều trong phạm vi toàn thị xã, một số tổ hòa giải hoạt động còn mang tính hình thức, chất lượng, hiệu quả chưa cao.

- Kinh phí bố trí cho công tác hòa giải ở cơ sở tại một số địa phương còn hạn chế, vẫn chưa đảm bảo đúng quy định, nhất là kinh phí chi hỗ trợ hàng tháng cho hoạt động của tổ hòa giải.

- Công tác sơ kết, tổng kết và thực hiện khen thưởng về công tác hòa giải ở cơ sở chưa được một số địa phương thực hiện nghiêm túc.

*** Nguyên nhân**

- Một số địa phương chưa nhận thức sâu sắc tầm quan trọng của công tác hòa giải đối với đời sống xã hội nên thiếu sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, đầu tư kinh phí, cơ sở vật chất cho công tác hòa giải, chưa thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về hòa giải ở cơ sở, chưa đảm bảo các mức chi cho công tác hòa giải ở cơ sở theo đúng quy định.

- Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên của Mặt trận ở một số xã, phường chưa phát huy đầy đủ vai trò, vị trí nòng cốt của mình trong công tác hòa giải, nên chưa tham gia tích cực, chủ động phối hợp với chính quyền cùng cấp cùng cố, kiện toàn tổ chức, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động hòa giải ở cơ sở.

- Đội ngũ cán bộ, công chức được giao nhiệm vụ tham mưu quản lý nhà nước về hòa giải ở cơ sở, số lượng ít (Phòng Tư pháp, UBND các xã, phường chỉ có 01 công chức thực hiện quản lý nhà nước về hòa giải ở cơ sở, gắn với triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật và một số công việc khác), phải đảm đương nhiều nhiệm vụ nên thời gian dành cho công tác hòa giải ở cơ sở còn hạn chế.

- Các mâu thuẫn, tranh chấp diễn ra ngày càng phức tạp, trong khi đó hệ thống văn bản pháp luật nhiều, thường xuyên thay đổi....dẫn đến khó khăn cho đội ngũ hòa giải viên trong việc cập nhật, nắm bắt và vận dụng để hòa giải vụ việc.

- Hòa giải ở cơ sở là hoạt động có tính xã hội rất cao, vì cộng đồng, không phát sinh lợi nhuận nên chưa huy động được nguồn lực xã hội hỗ trợ.

3. Công tác xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật

- Một số ít cấp ủy, chính quyền địa phương chưa quan tâm đúng mức trong việc triển khai thực hiện quy định về xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, nhất là bố trí nguồn lực để thực hiện; việc tổ chức triển khai thực hiện các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật còn chủ quan, mang tính hình thức, chưa bám sát quy định, chưa tạo điều kiện thuận lợi để người dân tiếp cận pháp luật.

- Công tác phối hợp giữa UBND các xã, phường với Mặt trận, hội đoàn thể cùng cấp trong việc triển khai quy định về xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật còn những mặt hạn chế như việc triển khai các tiêu chí: Tiếp cận thông tin, phổ biến, giáo dục pháp luật; Hòa giải ở cơ sở, trợ giúp pháp lý; Thực hiện dân chủ ở cơ sở xã, phường; việc thực hiện các chỉ tiêu: Triển khai các hình thức, mô hình thông tin, phổ biến, giáo dục pháp luật hiệu quả tại cơ sở; kinh phí hỗ trợ cho công tác phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở chưa đáp ứng đáp ứng và đảm bảo theo đúng quy định. Do đó, đã ảnh hưởng đến điểm số của các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật.

- Một số địa phương chưa có kế hoạch phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng công chức chuyên môn theo dõi từng chỉ tiêu, tiêu chí mà giao hết nhiệm vụ này công chức Tư pháp - Hộ tịch. Một số công chức xã, phường chưa nắm rõ những nội dung, quy định của các chỉ tiêu, tiêu chí tiếp cận pháp luật nên việc tham mưu cho UBND xã, phường triển khai thực hiện và đánh giá, tự chấm điểm số tiếp cận pháp luật còn lúng túng, chưa sát với thực tế.

- Nhiệm vụ xây dựng xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật có phạm vi rất rộng; một số nội dung còn dẫn đến nhiều cách hiểu khác nhau, quy trình còn phức tạp; gây khó khăn trong việc đánh giá, công nhận xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật.

*** Nguyên nhân**

- Nhận thức của một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa đầy đủ, công tác chỉ đạo chưa kiên quyết, thường xuyên, cơ chế phối hợp giữa các cơ quan, ban, ngành và công chức có liên quan chưa chặt chẽ. Nguồn lực để bảo đảm thực hiện chuẩn tiếp cận pháp luật, cũng như đội ngũ công chức thực thi pháp luật chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu nhiệm vụ được giao.

- Một số xã, phường chưa chủ động triển khai thực hiện các giải pháp cụ thể để xây dựng xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật ngay từ đầu năm mà đợi đến cuối năm mới triển khai thực hiện, do đó chất lượng, hiệu quả chưa cao.

- Đánh giá xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật liên quan đến quá nhiều nội dung, lĩnh vực, do đó nên cần có sự phối hợp đồng bộ giữa các ngành liên quan nhưng trên thực tế sự phối hợp, gắn kết giữa các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong rà soát, đánh giá, xây dựng xã, phường đạt chuẩn tiếp cận pháp luật, đôi lúc còn chưa

kịp thời, chưa thường xuyên và chưa đồng bộ, vẫn còn tư tưởng coi đó là nhiệm vụ riêng của công chức Tư pháp - Hộ tịch nên dẫn đến đùn đẩy, thiếu trách nhiệm.

Trên đây là báo cáo kết quả thực hiện công tác phổ biến giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và xây dựng cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật từ ngày 01/01/2023 đến ngày 31/5/2024, UBND thị xã Đức Phổ kính báo cáo Đoàn kiểm tra./.

Nơi nhận:

- Đoàn kiểm tra theo QĐ 549 của CT UBND tỉnh;
- CT, các PCT UBND thị xã;
- Thành phần dự buổi kiểm tra;
- Phòng Tư pháp;
- Văn phòng HĐND&UBND thị xã;
- Lưu: VT, PTP.

CHỦ TỊCH

Bùi Văn Lý